

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 13. kesäkuuta 2022
(OR. en)

10202/22

Toimielinten välinen asia:
2022/0184(NLE)

COEST 454
POLCOM 59

EHDOTUS

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	13. kesäkuuta 2022
Vastaanottaja:	Neuvoston pääsihteeristö
Kom:n asiak. nro:	COM(2022) 277 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI Euroopan unionin ja Kirgisian tasavallan tehostetun kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2022) 277 final.

Liite: COM(2022) 277 final

Bryssel 13.6.2022
COM(2022) 277 final

2022/0184 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin ja Kirgisian tasavallan tehostetun kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Oheinen ehdotus koskee säädöstä, jossa annetaan valtuutus Euroopan unionin ja Kirgisian tasavallan tehostetun kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen, jäljempänä 'sopimus', tekemiseen.

Euroopan unionin (EU) ja Kirgisian tasavallan väliset suhteet perustuvat tällä hetkellä Brysselissä 9. helmikuuta 1995 allekirjoitettuun kumppanuus- ja yhteistyösopimukseen, joka tuli voimaan 1. heinäkuuta 1999.

Neuvosto hyväksyi 21. syyskuuta 2017 päätöksen luvan antamisesta aloittaa Kirgisian tasavallan kanssa neuvottelut tehostetusta kumppanuus- ja yhteistyösopimuksesta. Sopimusneuvottelut aloitettiin joulukuussa 2017. Seitsemän neuvottelukierroksen jälkeen Euroopan unioni ja Kirgisian tasavalta saivat neuvottelut päätökseen kesäkuussa 2019. Tehostetun kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen teksti parafoitiin 6. heinäkuuta 2019.

Sopimus on tärkeä askel, kun EU:n tiivistää poliittisia ja taloudellisia suhteitaan Keski-Aasian kanssa. Se tarjoaa myös pohjan EU:n ja Kirgisian tasavallan entistä tuloksekkaammalle kahdenväliselle toiminnalle vahvistamalla poliittista vuoropuhelua ja tehostamalla yhteistyötä monilla eri aloilla. Sopimus osoittaa myös, että EU voi luoda kokonaisvaltaiset suhteet Euraasian talousunionin jäseniin.

Sopimus sisältää EU:n vakiolausekkeet ihmisoikeuksista, Kansainvälisestä rikostuomioistuimesta, joukkotuhoaseista, pienaseista ja kevyistä aseista sekä terrorismin torjunnasta. Se kattaa myös yhteistyön muun muassa seuraavilla osa-alueilla: terveys, ympäristö, ilmastonmuutos, energia, verotus, koulutus ja kulttuuri, työmarkkinat, työllisyys- ja sosiaaliasiat, tiede ja teknologia sekä liikenne. Sopimuksessa käsitellään myös oikeusalan yhteistyötä, oikeusvaltioperiaatetta, rahanpesua ja terrorismin rahoitusta sekä järjestäytyneitä rikollisuutta ja korruptiota. Sopimuksen kauppaa koskevan osan odotetaan takaavan paremman sääntely-ympäristön talouden toimijoille ja tuovan siten huomattavaa taloudellista hyötyä EU:n yrityksille. Tehostettu kumppanuus- ja yhteistyösopimus ei ole sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevan ohjelman (REFIT) soveltamisalaan kuuluva aloite.

Sopimuksella perustetaan institutionaalinen kehys, joka koostuu yhteistyöneuvostosta, yhteistyökomiteasta ja parlamentaarisesta yhteistyökomiteasta (ks. VII osasto ”Institutionaaliset, yleiset ja loppumääräykset”) ja teollis- ja tekijänoikeuksien alakomiteasta, ja sen nojalla voidaan perustaa alakomiteoita ja muita elimiä yhteistyöneuvoston avuksi. Siinä vahvistetaan myös velvoitemekanismi sitä varten, jos toinen osapuoli ei täytä sopimuksesta johtuvia velvoitteitaan.

Tullessaan voimaan sopimus korvaa 9. helmikuuta 1995 allekirjoitetun Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Kirgisian tasavallan välisen kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Tehostetun kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen perustana ovat Kirgisian tasavallan ja EU:n tavoitteet ja tarpeet edistää kahdenvälisiä suhteitaan EU:n Keski-Aasian strategiasta 22. kesäkuuta 2017 annettujen neuvoston päätelmien hengessä. Sopimus edistää 15. toukokuuta 2019 hyväksytyn EU:n Keski-Aasian strategian täytäntöönpanoa.

Sopimus on nykyaikaisempi kuin vuoden 1999 kumppanuus- ja yhteistyösopimus: sen soveltamisalaa laajennetaan uusiin yhteistyöaloihin ja kauppaa- ja taloussuhteiden sääntelykehystä kehitetään huomattavasti Maailman kauppajärjestön (WTO) sääntöjen ja alueellisten taloussopimusten mukaisesti.

Kun sopimus on pantu täytäntöön, sitä täydentää yleisen tullietuusjärjestelmän (GSP+) mekanismi, josta Kirgisian tasavalta on hyötynyt vuodesta 2017. Järjestelmä tarjoaa ylimääräisiä tullietuuksia vastineeksi 27 keskeisen ihmisoikeuksia, hallintotapaa, ympäristöä tai työtä koskevan yleissopimuksen noudattamisesta.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Tehostetussa kumppanuus- ja yhteistyösopimuksessa noudatetaan perussopimuksia kaikilta osin sekä säilytetään unionin oikeusjärjestyksen autonomia ja loukkaamattomuus. Siinä edistetään unionin arvoja, tavoitteita ja etuja sekä varmistetaan sen politiikkojen ja toimien johdonmukaisuus, tuloksellisuus ja jatkuvuus.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

2.1. Aineellinen oikeusperusta

Jos EU:n toimen tarkastelusta ilmenee, että sillä on kaksi tarkoitusta tai että siinä on kahdenlaisia tekijöitä, ja jos toinen näistä on yksilöitävissä pääasialliseksi tai määrääväksi tarkoitukseksi tai tekijäksi, kun taas toinen on ainoastaan liitännäinen, on oikeuskäytännön mukaan käytettävä vain yhtä oikeudellista perustaa, toisin sanoen sitä, jota pääasiallinen tai määräävä tarkoitus tai tekijä edellyttää. Jos sen sijaan todetaan, että toimella on useampi samanaikainen tarkoitus tai siinä on useita tekijöitä, joita ei voida erottaa toisistaan ja joista mikään ei ole toiseen nähden liitännäinen, jolloin on mahdollista soveltaa useita perussopimusten määräyksiä, tällaista toimea annettaessa on poikkeuksellisesti käytettävä vastaavia eri oikeusperustoja (ks. vastaavasti tuomio 10.1.2006, *komissio v. parlamentti ja neuvosto*, C-178/03, EU:C:2006:4, 42 ja 43 kohta; tuomio 11.6.2014, *komissio v. neuvosto*, C-377/12, EU:C:2014:1903, 34 kohta, tuomio 14.6.2016, *parlamentti v. neuvosto*, C-263/14, EU:C:2016:435, 44 kohta, ja tuomio 4.9.2018, *komissio v. neuvosto ("Kazakstan")*, C-244/17, ECLI:EU:C:2018:662, 40 kohta).

Tässä tapauksessa sopimuksella on kaksi päätavoitetta, ja siinä on kaksi keskeistä tekijää, jotka kuuluvat kehitysyhteistyön ja yhteisen kauppapolitiikan alaan. Ehdotetun päätöksen oikeusperustan olisi sen vuoksi oltava Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 207 ja 209¹ artikla.

¹ Vuosien 2014, 2015, 2016 ja 2017 rahavirtojen perusteella Kirgisian tasavalta on alemman keskitulotason maa, joka sisältyy kehitysyhteistyön rahoitusvälineen perustamisesta kaudelle 2014–2020 11 päivänä maaliskuuta 2014 annetun asetuksen (EU) N:o 233/2014 1 artiklan 1 kohdassa mainittuun OECD:n kehitysapukomitean luetteloon virallisen kehitysavun saajista.

On huomattava, että sopimukseen ei sisälly jäsenvaltioiden toimivaltaan kuuluvia aloja, minkä vuoksi EU:n jäsenvaltioiden ei tarvitse olla sopimuksen osapuolia.

2.2. Menettelyllinen oikeusperusta

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan a alakohdassa määrätään sopimuksen tekemistä koskevan päätöksen tekemisestä Euroopan parlamentin hyväksynnän jälkeen.

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 8 kohdan mukaan neuvosto tekee ratkaisunsa määräenemmistöllä lukuun ottamatta SEUT-sopimuksen 218 artiklan 8 kohdan toisessa alakohdassa lueteltuja tapauksia, joissa neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti. Koska sopimuksen kaksi tärkeintä tekijää ovat kauppapolitiikka ja kehitysyhteistyö, äänestysääntö tässä tapauksessa on määräenemmistö.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Sopimus kattaa EU:n toimivaltaan kuuluvia asioita ja vahvistaa poliittista vuoropuhelua ja yhteistyötä EU:n ja Kirgisian tasavallan välillä. Sen vuoksi tarvitaan toimia EU:n eikä jäsenvaltioiden tasolla.

- **Suhteellisuusperiaate**

Sopimuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen EU:n ja Kirgisian tasavallan välisten suhteiden lujittamista koskevien politiikkatavoitteiden saavuttamiseksi, jotta voidaan edistää demokraattisia uudistuksia, oikeusvaltiokehitystä ja kestäväää talouskehitystä keinona lisätä Kirgisian tasavallan vakautta ja turvallisuutta. Sopimus ei edellytä, että unioni muuttaa sääntöjään, määräyksiään tai normejaan millään säännellyllä alalla.

3. KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Kuulemiset**

Neuvostolle on tiedotettu ja sitä on kuultu säännöllisesti asiaa käsittelevässä neuvoston työryhmässä, erityisesti Itä-Euroopan ja Keski-Aasian työryhmässä (COEST) ja kauppapoliittisessa komiteassa (TPC), neuvottelujen kaikissa vaiheissa.

Euroopan parlamentille on tiedotettu neuvotteluista säännöllisesti ja viipymättä koko neuvottelujen ajan.

Korkea edustaja ja komissio katsovat, että neuvoston neuvotteluohjeissaan asettamat tavoitteet on saavutettu ja että sopimusluonnos voidaan toimittaa lopullisesti tehtäväksi.

- **Vaikutustenarviointi**

Vaikutustenarviointia ei ole tehty, koska sopimuksella lähinnä päivitetään ja tehostetaan nykyistä kumppanuus- ja yhteistyösopimusta, eikä siihen siis sisällytetä merkittäviä uusia yhteistyöaloja, joilla olisi huomattavia taloudellisia, sosiaalisia tai ympäristövaikutuksia. Odotettu vaikutus on pääosin poliittinen: EU pyrkii vahvistamaan kumppanimaan poliittista suuntaa ja lisäämään EU:n poliittista pääomaa. Kirgisian tasavaltaan saattaa kohdistua myönteisiä yhteiskunnallisia vaikutuksia, jotka liittyvät pääasiassa suunnitellun sopimuksen oikeusvaltiota, ihmisoikeuksia ja turvallisuutta koskeviin määräyksiin. Kaupankäynnin odotetaan myös kasvavan parantuneen liiketoimintaympäristön ansiosta, mutta se ei aiheuta riskiä kummankaan osapuolen teollisuudenaloille, sillä Kirgisian tasavalta ja EU eivät kilpaile samoilla aloilla. Kuten etenemissuunnitelmassa todetaan, vaikutustenarvioinnin tekeminen ei tuottaisi riittävää lisäarvoa.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin ja Kirgisian tasavallan tehostetun kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 ja 209 artiklan yhdessä 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan ja 7 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Kirgisian tasavallan tehostettu kumppanuus- ja yhteistyösopimus allekirjoitettiin neuvoston päätöksen (EU) mukaisesti sillä varauksella, että sopimuksen tekeminen saatetaan myöhemmin päätökseen.
- (2) Sopimus on tärkeä askel Euroopan unionin tiivistäessä poliittisia ja taloudellisia suhteitaan Keski-Aasian kanssa. Sopimus lujittaa poliittista vuoropuhelua ja parantaa yhteistyötä monilla eri aloilla sekä muodostaa näin ollen perustan aiempaa tehokkaammalle kahdenväliselle toiminnalle Kirgisian tasavallan kanssa.
- (3) Sopimus olisi hyväksyttävä Euroopan unionin puolesta,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hyväksytään Euroopan unionin puolesta Euroopan unionin ja Kirgisian tasavallan tehostettu kumppanuus- ja yhteistyösopimus.

Sopimuksen teksti on liitetty tähän päätökseen.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja nimeää yhden tai useamman henkilön, jolla on valtuudet tehdä Euroopan unionin puolesta sopimuksen 318 artiklassa tarkoitettu ilmoitus osoitukseksi siitä, että Euroopan unioni sitoutuu noudattamaan sopimusta.

3 artikla

Sopimuksen 27 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdan soveltamiseksi komissio hyväksyy unionin puolesta kauppaan liittyviä kysymyksiä käsittelevän yhteistyöneuvoston maantieteellisiä merkintöjä koskevilla päätöksillä tehtävät sopimuksen muutokset. Jos asianomaiset osapuolet eivät maantieteellistä merkintää koskevien vastaväitteiden esittämisen jälkeen pääse keskenään sopimukseen, komissio esittää kannan Euroopan parlamentin ja

neuvoston asetuksen (EU) N:o 1151/2012 57 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

4 artikla

1. Sopimuksen IV osaston 8 luvun B jakson 4 alajakson ”Maantieteelliset merkinnät” mukaisesti suojattua nimeä saavat käyttää kaikki sitä vastaavan eritelmän mukaisia maataloustuotteita, elintarvikkeita, viinejä, maustettuja viinejä tai väkeviä alkoholijuomia kaupan pitävät toimijat.

2. Jäsenvaltiot ja unionin toimielimet toteuttavat sopimuksen 124 artiklan mukaisesti sopimuksen 119–123 artiklassa määrätyn suojan, myös asianomaisen osapuolen pyynnöstä.

5 artikla

Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*